

Рукопис опубліковано:

Захаркін О.О. Оцінка фінансового стану підприємства в контексті сучасної економіки / Захаркін О.О., Сидоренко Є.О. // Теоретико-методологічні і науково-практичні засади інвестиційного, фінансового та облікового забезпечення розвитку економіки: матеріали міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 15-16 листопада 2011 р., ПДАТУ, м. Кам'янець-Подільський. Ч.2. – Тернопіль : Крок, 2011. – 357 с.

Електронний доступ:

http://sophus.at.ua/publ/2011_11_15_16_kampodilsk/section_6_2011_11_15_16/ocinka_finansovogo_stanu_pidpriemstva_v_konteksti_suchasnoji_ekonomiki/8-1-0-192

Захаркін Олексій

к.е.н., доцент

Сидоренко Євгенія

студентка магістрант

Сумський державний університет

м. Суми

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

В сучасних умовах фінансовий стан суб'єктів підприємництва є дуже багатограним, комплексним і достатньо неоднозначним поняттям. Змістовно характеристика даного поняття розуміється як результат взаємодії всіх елементів фінансових відносин, характеризується системою показників та індикаторів, які відображають наявність, використання та розміщення економічних ресурсів суб'єкта господарювання, а також визначається сукупністю виробничо-господарських факторів.

Своєчасна та об'єктивна оцінка фінансового стану підприємства має особливе значення для різних форм власності. У вивченні різних питань аналізу фінансового стану зацікавлені різні групи користувачів, а саме: акціонери, власники, інвестори, органи державної влади, кредитори, банки, постачальники, покупці, фондові біржі.

Об'єктивна оцінка фінансового стану, залучення та ефективного використання ресурсів потребує уточнення сутності поняття «фінансовий стан», яке є одним з основних суперечливих питань теорії фінансів.

Проблеми оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання досліджують як вітчизняні, так і закордонні вчені. Зокрема, діагностиці аналізу фінансового стану приділили увагу Поддєрьогін А.М., Коробов М.Я., Бланк І.А., Білик Л.Д., Сайфулін Р.С., Шеремет А.Д., Покропивний С.Ф., Савицька Г.В., Савчук В.П., Брігхем Ю., Кеннон Дж., Фоулк Р., Сміт Р. та ін..

Аналізуючи поняття «фінансовий стан», можна зробити висновок, що існують різні теоретичні підходи до визначення його сутності. Згідно методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів[1]. За Савицькою Г.В. поняття «фінансовий стан» - це складна економічна категорія, що відображає на певний момент стан капіталу в процесі його кругообороту і здатність суб'єкта господарювання до саморозвитку[2]. Білик М.Д. зазначає, що «фінансовий стан» - це важлива характеристика економічної діяльності підприємства у зовнішньому середовищі; реальна(на фіксований момент часу) і потенційна фінансова спроможність підприємства забезпечити певний рівень фінансування поточної діяльності, саморозвитку та погашення зобов'язань перед підприємствами та державою[3]. У своїх трактуваннях Цал-Цалко Ю.С. поняття «фінансовий стан» визначає як сукупність показників, що відображають наявність, розміщення і використання ресурсів економічних систем, реальні та потенційні фінансові можливості[4].

Таким чином, доцільно підсумувати, що фінансовий стан розглядається як комплексне поняття, багатогранна економічна категорія, система показників, методів та методик, фінансова спроможність, характеристика певних граней фінансово-господарської діяльності та ін..

Особливістю аналізу фінансового стану є застосування системи фінансових коефіцієнтів та показників. Деякі автори досліджують різні групи фінансових показників. Американські вчені Рісон Дж.С. та Ентоні Р.Н. виокремлюють показники використання інвестицій, загальні показники рентабельності та фінансового стану[5]. Автори Шеремет А.Д. та Сайфулін Р.С. виділили такі показники, як показники ділової активності, рентабельності, ринкової стійкості, ліквідності та рентабельності[6]. Науковець Савчук В.П. у своєму підручнику «Управление финансами предприятия» виділяє показники аналізу операційних

витрат, показники операційного аналізу, управління активами, рентабельності, ліквідності, структури капіталу, ринкові показники[7].

Перспективами аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання є доцільність застосування існуючих методик для виявлення можливих переваг, недоліків та обмежень їх застосування, а також розробка та удосконалення нових методик, основаних на співставленні та взаємодії розрахованих коефіцієнтів фінансового стану для різних галузей сучасної економіки.

Актуалізація сучасної економіки використання показників, що оцінюють фінансовий стан, їх роль в управлінні підприємством є наслідком ряду факторів, а саме: високий рівень невизначеності загальноекономічного становища, дисбаланс ринкових механізмів та інструментів державного регулювання економіки, невизначеності спрямованості різновидів фінансових інституцій та ін., які опосередковано чи прямо впливають на фінансовий стан різнорідних суб'єктів підприємництва.

Для забезпечення задовільного фінансового стану підприємства в сучасних умовах дуже важливе значення має стратегія фінансового управління, в тому числі і відносно аналізу його фінансового стану як за поточний, так і за майбутні періоди.

Вміння застосовувати ефективне фінансове управління суб'єктом підприємництва залежить не тільки від видів та методик його проведення, а й від ефективності використання того чи іншого методу оцінки фінансового становища, його адаптація до сучасних умов.

Впровадження в загальну систему функціонування суб'єкта господарювання управління його фінансовим станом дозволить сучасним підприємствам забезпечити високоефективну та динамічну виробничо-господарську діяльність підприємства за умови його раціонального формування та розміщення фінансових ресурсів, ресурсного збалансування, фінансової рівноваги та здатності прийняття необхідних управлінських рішень для забезпечення досягнення покращення фінансового стану підприємства.

З вищенаведеного, можна зробити висновок, що фінансовий стан підприємства – це складна економічна категорія, яка при застосуванні системи, методів та методик визначає його тактичні, стратегічні та оперативні напрями розвитку суб'єктів господарювання. Для майбутнього удосконалення необхідна подальша систематизація переваг та недоліків існуючих методик аналізу фінансового стану підприємства, а також можливостей реального застосування з урахуванням широкого колу макро- та мікроекономічних факторів на підприємствах України.

Список використаних джерел:

1. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій. Затверджена наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23.02.1998 р. за №22.
2. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства.-К.:Знання, 2007.-668 с.
3. Білик М.Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств// Фінанси України.-2005.-№3.-С.117-128.
4. Цал-Цалко Ю.С. Статистичний аналіз фінансової звітності: теорія, практика та інтерпретація: Монографія.-Житомир: Житомир. держ.технолог.ун-т, 2004.-506 с.
5. Энтони Р.Н., Рисон Дж.С. Учет: ситуации и примеры.-М.,1996
6. Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С. Методика фінансового аналізу.- М.:Инфра-М, 1996.-210 с.
7. Савчук В.П. Управление финансами предприятия.-М.: БИНОМ, Лаборатория знаний, 2005.-480 с.